

3. ИПЦ е верижен Ласперов индекс. Всяка година се изчисляват месечни индекси с базисни цени и тегла от предходната година и месечните индекси за всяка година се обвързват верижно за производството на индексни редове, които обхващат по-дълги редове от време.

4. Изследването на домакинските бюджети е най-подходящият източник на данни за теглата, тъй като то е директно свързано с паричните потребителски разходи на населението.

5. При включването на паричните разходи като тегла за изчисляване на ИПЦ се има предвид и концепцията за фактическото крайно потребление, използвана в системата от национални сметки. ИПЦ покрива тази част от така дефинираното в СНС фактическо потребление, което е свързано с паричните потребителски разходи на населението, за които платената сума е свързана с определена цена и целта им е индивидуално потребление. Тъй като изследването на домакинските бюджети е с по-широк обхват на паричните разходи, при конструирането на теглата за ИПЦ е необходимо да бъдат изключени т. нар. непотребителски разходи.

6. Данните от наблюдението на домакинските бюджети дават възможност за конструирането на индекси на цените за малка по състав кошница от 100 социално полезни и жизнено необходими стоки и услуги за 20% от населението с нисък доход.

7. Наблюдението на домакинските бюджети отговаря на основните изисквания във връзка с конструирането на хармонизиран ИПЦ. Но трябва да се има предвид, че независимо от големия обхват на наблюдението то не успява да предостави достатъчно детайлни и точни данни за теглата на някои групи стоки и услуги, което предопределя необходимостта от използването и на други източници на информация.

Вторият доклад на тази сесия на тема „Наблюдение на потребителите“ беше представен от Теофана Генова - началник на отдел „Бизнестенденции и предприятия“. Акцентите в доклада са следните:

1. Наблюдението на потребителите изследва мненията (оценките и очакванията) на потребителите и предлага серия от краткосрочни икономически показатели, основаващи се на значимостта на техните субективни оценки по отношение на икономическите и социалните тенденции. Данните от изследването визират най-важните области от икономиката. На практика те оценяват ефекта на правителствената политика по отношение на социално-икономическото развитие на страната.

2. За да се оцени поведението на потребителите колкото е възможно по-добре, във въпросниците са включени следните основни теми: обща икономическа ситуация в страната; инфлация; безработица; потребление и спестявания; финансово състояние; намерения за покупка на предмети за дълготрайна употреба, жилище, лека кола и т. н.

3. Информацията, получавана от наблюдението на потребителите, има изцяло качествен характер, т. е. анкетиранияте изразяват мнението си по категорийна скала.

4. Показателят, който е възприет като най-подходящ, се нарича баланс на мненията. Той е функция на относителните дялове по отделните варианти на отговор на всеки задаван въпрос, при което се изключва вариантът „не мога да преценя“. Различните баланси от наблюдението на респондентите се комбинират в интегриращ показател, който измерва нивото на потребителското доверие.

5. Обобщаваща, основна черта на показателите от наблюдението на потребителите е свързана с мнението за промените на обществено значими явления,